

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH200005
NAZWA OBSZARU Ostoja Augustowska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH200005	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Augustowska

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2021-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	Brak danych
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	0

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	Brak danych

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
23.2486	53.9171

2.2. Powierzchnia [ha]:	2.3. Obszar morski [%]
107068.74	0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL34	Podlaskie
------	-----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (99.98 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			10.71		G	D			
3140			214.14		M	A	C	B	B
3150			2676.72		M	A	C	A	A
3160			160.6		M	A	B	A	A

3260		15.74		G	B		C	A	B
4030		8.53		G	B		C	B	B
6120		17.11		G	C		C	C	C
6410		0.0		G	D				
6430		10.71		G	D				
6510		0.0		G	D				
7110		48.64		M	A		C	B	B
7140		32.88		M	A		C	A	A
7210		32.12		M	A		C	B	A
7230		265.42		M	A		C	A	A
9170		2141.37		M	A		C	A	A
91D0		8565.5		M	A		A	B	A
91E0		2141.37		M	B		B	A	B
91T0		0.0		G	D				

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
					Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
P	1939	Agrimonia pilosa		p					M	A	B	C	A
P	1516	Aldrovanda vesiculosa		p	300000	300000	i		M	A	A	C	A
A	1188	Bombina bombina		p				P	M	C	B	C	B
I	1920	Boros schneideri		p				P	M	D			
M	1352	Canis lupus		p	26	28	i		M	B	B	C	B
M	1337	Castor fiber		p				C	M	C	B	C	B
P	1902	Cypripedium calceolus		p		200	i		M	C	B	C	B
R	1220	Emys orbicularis		p				V	G	D			
P	6216	Hamatocaulis vernicosus		p					M	B	A	C	A
F	1096	Lampetra planeri		p				P	M	C	B	C	B

P	1903	Liparis loeselii				p							M	A	A	C	A	
M	1355	Lutra lutra				p							P	M	C	B	C	B
I	1060	Lycaena dispar				p							P	M	C	B	C	C
I	4038	Lycaena helle				p							P	M	D			
M	1361	Lynx lynx				p	16	16	i					M	B	A	C	B
F	1145	Misgurnus fossilis				p							R	P	C	B	C	B
I	1084	Osmoderma eremita				p							P	M	D			
P	1477	Pulsatilla patens				p		10000	i					M	A	A	C	A
P	1528	Saxifraga hirculus				p	10000	10000	i					M	A	A	C	A
P	1437	Thesium ebracteatum				p							P	M	B	A	C	B
A	1166	Triturus cristatus				p							R	M	C	B	C	B
I	1014	Vertigo angustior				p							P	M	B	B	C	B
I	1013	Vertigo geyeri				p							V	M	B	B	A	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N10	2.35
N16	4.08

N23	0.07
N19	16.51
N07	0.73
N17	64.62
N06	3.93
N12	7.71
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja Augustowska obejmuje swym zasięgiem obszar prawie całej polskiej części Puszczy Augustowskiej, stanowiącej jeden z największych i najlepiej zachowanych kompleksów leśnych Europy środkowo-wschodniej (lesistość terenu blisko 90%), z pominięciem Wigierskiego Parku Narodowego. Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski, Puszcza Augustowska leży w większości na terenie Równiny Augustowskiej, a fragment północno-wschodni zaliczany jest do Pojezierza Wschodniosuwalskiego; oba te mezoregiony leżą w obrębie Pojezierza Litewskiego. Południowe rubieże Puszczy Augustowskiej leżą już w obrębie pradoliny Biebrzy, poza zasięgiem ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego). Równina Augustowska stanowi płaską przestrzeń sandrów, zbudowanych z piasków i żwirów osadzonych przez wody topniejącego lodowca. Równina ta leży na wysokości 100-140 m n. p. m., a jej powierzchnia lekko pochylona jest ku południowemu-wschodowi. Przez teren Puszczy przebiega dział wodny pomiędzy dorzeczem Wisły i Niemna. W dorzeczu Wisły znajduje się południowo-zachodnia część Równiny Augustowskiej, odwadniana przez rzekę Nettę - dopływ Biebrzy. Ważniejszymi dopływami Netty są rzeki: Rospuda, Blizna i Szczeberka. W dorzeczu Niemna główną rzeką jest Czarna Hańcza, która wraz z krótkimi dopływami odwadnia północno-wschodnią część Równiny. Dużym urozmaiceniem terenu są polodowcowe jeziora rynnowe, o układzie równoleżnikowym (np. Sajno, Stuzienniczne, Mikaszewo), rzadziej południkowym (Serwy). Charakterystyczną cechą drzewostanów Puszczy Augustowskiej jest wysoki udział świerka w zbiorowiskach leśnych. Gatunek ten występuje zarówno na glebach mineralnych, jak i na torfowiskach. Obszar ten wyróżnia także duży udział we florze gatunków borealnych takich jak: turzyca kulista *Carex globularis*, turzyca delikatna *Carex disperma*, gwiazdnica grubolistna *Stellaria crassifolia*, welnianeczka alpejska *Baeothryon alpinum*, wielosił błękitny *Polemonium coeruleum*, brzoza niska *Betula humilis*, skalnica torfowiskowa *Saxifraga hirculus* i inne. Osobliwością jest także występowanie kłoci wiechowatej *Cladium mariscus*, gatunku subatlantyckiego. Liczne gatunki zachodnioeuropejskie osiągają tu wschodnie granice zasięgu. Brak tu natomiast gatunków rozprzestrzenionych w zachodniej oraz środkowej Polsce (dębu szypułkowego, jodły, buka, jaworu, lipy szerokolistnej, brekinii). Podobne właściwości jak flora posiadają zbiorowiska roślinne północno - wschodniej Polski: znaczny udział mają zbiorowiska o charakterze borealnym. Dominują bory sosnowe i sosnowo-świerkowe *Peucedano-Pinetum*, częściowo o zachowanym charakterze naturalnym. Mniejszą powierzchnię zajmują bory mieszane, w tym ciepłolubne (*Serratulo-Pinetum*), charakteryzujące się występowaniem gatunków ciepłolubnych. Rozległe obszary, zwłaszcza w południowej części Puszczy (pradolina Biebrzy), zajmują olsy. Lasy liściaste na glebach mineralnych (gł. grądy subkontynentalne *Tilio-Carpinetum*) zajmują stosunkowo niewielką powierzchnię. Szczególnie dobrze zachowane i charakterystyczne dla ostoi są lasy na torfowiskach (świerczyny na torfie *Sphagno girgensohnii-Piceetum*, bagienne, subborealne lasy brzozowo-sosnowe *Thelypteridi-Betuletum pubescentis*, bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum*) z drzewostanami o wieku przekraczającym niekiedy 180 lat i z licznymi gatunkami związanymi ze strefą borealną w runie. Na terenie ostoi znajduje się wiele polihumotroficznnych (dystroficznych) jezior z otaczającymi je torfowiskami przejściowymi. Niektóre tereny wododziałowe zajmują torfowiska wysokie, w tym jedno z większych w Polsce - Kuriańskie Bagno. W dolinach niektórych rzek (zwłaszcza nad Rospudą) i nad niektórymi jeziorami (zwłaszcza w rejonie jezior: Wiłkokuk, Zelwa na Pojezierzu Wschodniosuwalskim w obrębie ostoi oraz nad Kanałem Augustowskim) wykształciły się rozległe torfowiska niskie mechowiskowe, zasilane przez wody bogate w związki wapnia, w tym torfowiska nakredowe. Jeziora ostoi wykazują znaczne zróżnicowanie względem trofii; występują jeziora eutroficzne, mezotroficzne, polihumotroficzne, a także różnego typu zbiorniki astatyczne.

4.2. Jakość i znaczenie

Wraz z przyległymi obszarami leśnymi na Litwie i Białorusi Puszcza Augustowska tworzy jeden z największych zwartych kompleksów leśnych na nizinach środkowej Europy. Jest to również niezwykle ważny korytarz migracyjny dla leśnych gatunków flory i fauny, łączący lasy Europy środkowej i wschodniej. Ostoja wielu zagrożonych gatunków, przede wszystkim rysia *Lynx lynx* i wilka *Canis lupus* (w ostoi znajdują się jedne z ich najstabilniejszych populacji niżowych), także wydry *Lutra lutra* i bobra *Castor fiber*. Ogółem stwierdzono tu 10 gatunków zwierząt objętych Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Typy siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmują ok. 12% obszaru. Spośród zagrożonych i cennych siedlisk największą powierzchnię zajmują bagienne lasy (siedlisko 91D0 z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Pośród tego typ lasów szczególne znaczenie mają bagienne lasy sosnowo-brzozowe (zespół *Thelypteridi-Betuletum pubescentis*). Teren ostoi jest najważniejszym obszarem występowania tego typu siedlisk w Polsce. Największe ich kompleksy występują: 1) nad Rospudą (najlepiej zachowane płaty); 2) w południowej części ostoi w pradolinie Biebrzy (np. okolice Hruskich); 3) w misach pojeziernych połączonych z rynną Kanału Augustowskiego wzdłuż niego (np. w rejonie śluzy Paniewo, nad jez. Kruglak, nad jez. Białym, w rejonie Stawu Sajenek); 4) w północnej części Puszczy w wielu zatorfionych, często rozległych obniżeniach (np. nad jez. Wiłkokuk). Lasy te, o charakterze leśnego torfowiska przejściowego, stanowią późną fazę sukcesji na minerotroficznych torfowiskach niskich, zbudowanych z głębokich torfów niskich, zwłaszcza mszysto-turzycowych. Są ważnym siedliskiem rzadkich gatunków z polskiej czerwonej księgi i czerwonej listy. Spośród rzadkości florystycznych w Puszczy Augustowskiej w tego typu lasach zwracają uwagę storczyki - *Malaxis monophyllos* i *Corallorhiza trifida*, oraz turzyce - *Carex loliacea* i *C. chordorrhiza*, a także reliktowe mchy - np. *Helodium blandowii*. Oprócz bagiennych lasów szczególną wartość przedstawiają zagrożone ekosystemy otwartych torfowisk różnego typu, wodne oraz niektóre leśne na glebach mineralnych (zwłaszcza widne, (sub-) kontynentalne bory i lasy mieszane). Szczególnie cenne, oprócz torfowisk doliny Rospudy, są torfowiska położone nad jeziorami ciągu Kanału Augustowskiego (np. Białe, Kruglak), nad jeziorami południowej części tzw. Pojezierza Sejneńskiego (część Pojezierza Wschodniosuwalskiego - jeziora Zelwa, Kunis, Wiłkokuk, Pomorze) oraz nad Wolkuszanką. Są wśród nich cenne torfowiska nakredowe, z udziałem kłoci wiechowatej *Cladium mariscus*. Dużą wartość przedstawiają też jeziora ostoi, wykazujące znaczne zróżnicowanie względem trofii (eutroficzne, mezotroficzne), zawartości związków wapnia oraz zawartości tzw. kwasów humusowych (różne typy jezior polihumotroficznych). W niektórych wykształcają się rzadkie fitocenozy z *Hydrilla verticillata*, a w wodach bogatszych w węglan wapnia - podwodne łąki ramienicowe. W wodach Kanału Augustowskiego i przylegających jezior rozwijają się obfite populacje aldrowandy. W płytkich wodach torfowiskowych pospolicie rozwijają się zbiorowiska pływaczy (*Utricularia minor*, *U. intermedia*), niekiedy z udziałem rzadkich mszaków - np. *Scorpidium scorpioides*. Na terenie ostoi występuje 7 gatunków roślin z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z czego dla czterech - aldrowandy pęcherzykowatej, skalnicy torfowiskowej, lipiennika Loesela i sasanki otwartej obszar ma zasadnicze znaczenie w skali Polski, a tutejsze populacje stanowią znaczącą część krajowych zasobów, będąc często najobfitszymi w Polsce (populacje lipiennika i skalnicy nad Rospudą, populacje aldrowandy w ciągu jezior Kanału Augustowskiego). Liczne są stanowiska rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków roślin naczyniowych (35 gatunków z polskiej czerwonej księgi i czerwonej listy). Występują tu 24 gatunki storczykowatych, w tym, na torfowiskach nad Rospudą - *Herminium monorchis* na jedynym naturalnym stanowisku w Polsce. Również jedyne znane w ostatnich dziesięcioleciach miejsce występowania w Polsce ma tu paproć - *Botrychium virginianum*. Bogata jest lichenoflora (w tym kilka gatunków brodaczek - *Usnea*) i bryoflora (liczne relikty glacialne). Najwięcej rzadkich gatunków związanych jest z mszysto-turzycowymi torfowiskami niskimi i przejściowymi, a tutejsze populacje wielu zagrożonych roślin torfowiskowych są największe w Polsce. Do najrzadszych gatunków z tej grupy należą, oprócz lipiennika Loesela i skalnicy torfowiskowej: *Eriophorum gracile*, *Baeothryon alpinum*, *Saxifraga hirculus*, *Carex chordorrhiza*, *Hammarbya paludosa*, *Betula humilis*, *Salix lapponum* (wszystkie z polskiej czerwonej księgi). Na torfowiskach występuje niezwykle obfita w gatunki ginące bryoflora, z takimi gatunkami jak np. *Meesia triquetra*, *Pseudocalliergon trifarium* i *Paludella squarrosa*. Różnorodność i bogactwo flory torfowiskowej jest wynikiem różnorodności torfowisk, w większości przypadków nienaruszonych przez gospodarkę człowieka. W runie widnych borów mieszanych i lasów o charakterze świetlistej dąbrowy występują liczne, zanikające gdzie indziej, gatunki światłolubne, w tym wschodnioeuropejskie, po części związane ze strefą lasostepu (np. *Pulsatilla patens*, *Astragalus danicus*). Z torfowiskami i jeziorami związane są liczne ptaki wodno błotne, w tym siewkowate. Wiele inwazyjnych gatunków obcych, na innych obszarach Polski już szeroko rozpowszechnionych, występuje tu jeszcze nielicznie bądź

wcale. Bogactwu przyrodniczemu sprzyja, zachowana jeszcze w obrębie niektórych polan w Puszczy, ekstensywna gospodarka łąkowa i pastwiskowa. Pozostałe tereny to głównie łąki kośne i pastwiska; wiele z nich jest do dziś użytkowanych ekstensywnie. Sieć osadnicza jest słabo rozwinięta. 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi - reprezentatywność: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Siedlisko występuje w formie bardzo niewielkich, maksymalnie kilkunastu powierzchni w obrębie innych siedlisk, jest słabo wykształcone i ma marginalne znaczenie. Większość muraw ze szczotliwą siwą występujących w obszarze rozwija się na piaszczystych ugorach, przez co ich przynależność do siedliska 2330, ze względu na ich porolne pochodzenie i przejściowy charakter, budzi wątpliwości. 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion) - reprezentatywność: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. W obrębie zidentyfikowanych w obszarze płatów siedlisko wykształca się w sposób kadłubowy, zwykle jako faza degeneracyjna po przesuszeniu płytkich torfowisk przejściowych (siedlisko 7140) i przez to silnie do nich nawiązuje. Siedlisko ma zazwyczaj postać ubogiego gatunkowo traworośla z trzęślicą modrą i sitem rozpięchłym, rozwijającego się na znikomej powierzchni (kilku - kilkunastu arów). 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) - reprezentatywność: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Zidentyfikowane w obszarze płaty siedliska występują bardzo drobnopowierzchniowo (kilka metrów kwadratowych - kilka arów), często na przydrożach leśnych dróg, albo w obrębie siedliska 4030 (suche wrzosowiska), do którego silnie nawiązują florystycznie (np. przez stałą obecność wrzosu) i są z nim powiązane dynamicznie. 6510 Niżowe I górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) - reprezentatywność: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Łąki świeże (siedlisko 6510) rozwijają się na niewielkich powierzchniach i są zubożone gatunkowo ze względu na bądź to intensywny wypas, bądź brak użytkowania. W związku z tym przynależność większości płatów do siedliska 6510 budzi wątpliwości. 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy - reprezentatywność: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Zmiana stopnia reprezentatywności wynika z aktualizacji powierzchni, na podstawie weryfikacji dostępnych materiałów (baza Invent, inwentaryzacja BULiGL, monitoring siedlisk 2006-2011) oraz opinii eksperta dotyczącej siedliska na terenie całego obszaru Natura 2000. 1220 Emys orbicularis - gatunek oczekuje na decyzję Komisji Europejskiej w sprawie usunięcia gatunku z listy przedmiotów ochrony w obszarze. Populacja: D. Aktualizacja informacji o siedlisku w oparciu o dane z planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Według danych z inwentaryzacji z ostatnich lat nie potwierdzono występowania gatunku w obszarze. Na terenie obszaru znajdują się jednak potencjalne i dogodne siedliska dla żółwia błotnego, dlatego można przypuszczać, że gatunek ten, choć nielicznie, może występować w granicach obszaru Ostoja Augustowska. 4030 - Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyilion*) - W dokumentacji PZO dwa wskaźniki kardynalne dla siedliska 4030, „pokrycie wrzosu zwyczajnego *Calluna vulgaris*, ewentualnie na wrzosowiskach mącznicowych łączne wrzosu i mącznicy lekarskiej *Arctostaphylos uva-ursi*” oraz „gatunki obce geograficznie” oceniono na U1. Ostatni wskaźnik kardynalny „zarośnięcie przez drzewa” otrzymał ocenę FV. Zgodnie z metodyką należy ocenić strukturę i funkcje siedliska jako U1 (nie bierze się pod uwagę pozostałych wskaźników). Zgodnie z instrukcją wypełniania standardowego formularza danych dla obszaru Natura 2000 (punkt 3.1.i), jeżeli stopień zachowania struktury oraz stopień zachowania funkcji oceniamy jako II, stan zachowania siedliska należy cenić jako B – dobry. 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) - W dokumentacji PZO wskazano powierzchnię siedliska 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 48,46 ha. Zgodnie z informacją zawartą w dokumentacji PZO dane literaturowe zostały zweryfikowane oraz uzupełnione w trakcie prac nad PZO, dlatego też uznano, że dane z dokumentacji PZO są najnowsze i najbardziej wiarygodne. 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) - Dane o powierzchni siedlisk 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) pochodzą z dokumentacji PZO, pozycja 33 dokumentacji Karol Danik 2013 Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku. Autor opracowania stwierdził, że siedliska zostały rozpoznane w 90%, a dane literaturowe zostały zweryfikowane oraz uzupełnione w trakcie prac nad PZO. W związku z powyższym dane z dokumentacji PZO uznano za najnowsze i najbardziej wiarygodne. 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk - Dane o powierzchni siedlisk 7230

Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, pochodzą z dokumentacji PZO, pozycja 33 dokumentacji Karol Danik 2013 Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku. Autor opracowania stwierdził, że siedliska zostały rozpoznane w 90%, a dane literaturowe zostały zweryfikowane oraz uzupełnione w trakcie prac nad PZO. W związku z powyższym dane z dokumentacji PZO uznano za najnowsze i najbardziej wiarygodne. 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis* (uzupełnienie przedmiotu ochrony) - Posiadana dokumentacja przyrodnicza dla gatunku 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis* nie pozwala na ocenę wielkości populacji. Podana zostanie jedynie kategoria liczebności – R rzadkie. Jakość danych - Dane o występowaniu pochodzą z obserwacji niepublikowanych oraz ogólnego szacowania. Dane przyrodnicze wymagają uzupełnienia – Jakość danych P Liczebność - Ponieważ brak jest danych o liczebności gatunku ocenę populacji dokonano na podstawie wiedzy eksperta. Ekspert biorąc pod uwagę wielkość potencjalnych siedlisk oraz ich zgodność z biologią gatunku, szacowaną wielkość populacji krajowej, oszacował, że populacja mieści się w granicach $2\% \geq p \geq 0\%$ i jednocześnie jest istotna dla zachowania populacji krajowej – cena populacji C. Stan zachowania - Piskorz zasiedla płytkie zanikające jeziora, drobne muliste śródpolne zbiorniki, starorzecza oraz wolno płynące rzeki, kanały a nawet rowy melioracyjne. Parametry siedliska oceniono na FV, jednak brak jest danych o populacji gatunku. Stan zachowania populacji oceniono jako dobry - Blzolacja - Piskorz jest przedmiotem ochrony w m.in. Dolinie Biebrzy, Ostoi Wigierskiej i Pojezierzu Sejneńskim. Są to obszary graniczące z Ostoją Augustowską. Ocena parametru izolacja – COcena ogólna – Z uwagi na dobry stan zachowania potencjalnych siedlisk oraz wysokie szanse zachowania gatunku w Ostoi Augustowskiej przyznano ocenę ogólną B1013 poczwarówka Geyera *Vertigo geyeri* (uzupełnienie przedmiotu ochrony) – Gatunek zaobserwowano w obrębie 4 płątów torfowisk zasadowych 7230, głównie na torfowiskach w dolinie rzeki Rospuda. Jednak przyjęcie, że poczwarówka Geyera występuje na całych powierzchniach torfowisk wiązałoby się z trudnym do oszacowania błędem. Konieczna jest inwentaryzacja wszystkich potencjalnych siedlisk wraz z określeniem granic występowania gatunku. Podana zostanie jedynie kategoria liczebności – V bardzo rzadkie. Jakość danych – Dane o występowaniu gatunku pochodzą z publikacji oraz częściowych inwentaryzacji. Jakość danych oceniono na M – dane o przeciętnej jakości. Ocena populacji – Brak jest danych na temat wielkości populacji. Wielkość populacji oceniono na podstawie powierzchni potencjalnych siedlisk oraz opinii eksperta. Oszacowano, że populacja poczwarówki Geyera w Ostoi Augustowskiej mieści się w granicach $15\% \geq p \geq 2\%$ - ocena B. Stan zachowania – Z powodu braku danych odnoszących się bezpośrednio do gatunku parametry siedliska oraz szanse zachowania gatunku przyjęto jak dla siedliska 7230 na którym stwierdzono gatunek – ocena U1. Stan zachowania populacji oceniono jako dobry – Blzolacja – Z uwagi na biologię gatunku oraz występowanie na specyficznym siedlisku należy ocenić populację jako izolowaną – AOcena ogólna – Ze względu na dobry stan zachowania oraz szacowaną znaczną populację poczwarówki Geyera na terenie Ostoi Augustowskiej, należy uznać stanowiska za cenne. Ocena ogólna B1084 Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – Posiadana dokumentacja ogranicza się do stwierdzenia 10 stanowisk pachnicy dębowej i nie pozwala na oszacowanie wielkości populacji w całej ostoi. W związku z tym zrezygnowano z podania wielkości populacji. Nadano jedynie kategorię liczebności P – obecne. Jakość danych – Dokumentacja środowiskowa została opracowana na podstawie prac monitoringowych prowadzonych w wybranych punktach. Dane o przeciętnej jakości – klasa MOcena populacji – Z pośród siedlisk leśnych pachnica dębowa preferuje dąbrowy świetliste, które jednakże nie występują na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska. Stwierdzono 10 stanowisk pachnicy dębowej w obszarze. Oszacowano, że stanowi mniej niż 0,5% populacji krajowej. W związku z powyższym, przy obecnym stanie wiedzy o gatunku w obszarze oraz braku dogodnych siedlisk dla zachowania i rozwoju populacji, w kategorii ocena populacji przyznano ocenę D – populacja nieistotna. 1920 Ponurek Schneidera (*Boros schneideri*) - Posiadana dokumentacja ogranicza się do stwierdzenia 4 zasiedlonych drzew i nie pozwala na oszacowanie wielkości populacji w całej ostoi. W związku z tym zrezygnowano z podania wielkości populacji. Nadano jedynie kategorię liczebności P – obecne; Jakość danych – Dokumentacja środowiskowa została opracowana na podstawie prac monitoringowych prowadzonych w wybranych punktach. Dane o przeciętnej jakości – klasa MOcena populacji – Jako że nie da się ocenić wielkości populacji w skali kraju (brak danych o liczebności dla pozostałych obszarów Natura) uznano, że populacja Ostoi Augustowskiej nie przekracza 0,5% populacji krajowej. W związku z powyższym populację oceniono jako nieistotną – Ocena populacji D. W poprzednich wersjach SDF były wykazywane siedliska przyrodnicze: 3270 Zalewane muliste

brzegi rzek; 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion; 9110 Ciepłolubne dąbrowy i gatunek 1617 *Angelica palustris* – w 2019 Komisja Europejska zaakceptowała usunięcie ich z listy przedmiotów ochrony w obszarze.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	E01.02		i
M	G01.01		i
L	K01.04		i
M	F03.02.03		i
L	H06.01		i
L	C01.01		i
L	E03		i
M	K04		i
L	L09		i
M	J02.05		i
L	E01		i
M	B02.01		i
L	F03.02		i
L	A08		i
L	B01		i
M	X		b
M	D01.01		i
M	F03.01		i
L	J01		i
M	F02.03		i
M	I01		i
M	G02		i
L	E01.03		i
H	K02		i
M	F04		i
L	A01		i
M	B02.02		i
L	E03.01		i
L	J02.01.03		i
L	G05.04		i
M	D01.02		i
L	A02		i
M	A04.03		i
M	K02.03		i

L	K04.05		i
L	G01.02		i
M	K02.02		i
M	F01		i
L	G02.08		i
M	G01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	G01.01		i
L	A01		i
L	E01.02		i
L	G01.02		i
L	A04		i
M	D01.01		i
M	B02.01		i
L	K04.05		i
L	A03		i
M	K02.02		i
M	G01		i
M	X		b
L	J01		i
L	L09		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	99.98	
Suma	99.98	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. 1993 Plan ochrony Rezerwatu Przyrody Kukle msc.; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Białystok 2.

1993 Plan ochrony Rezerwatu Przyrody Kuriańskie Bagno. msc; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Białystok 3. 1993 Plan ochrony Rezerwatu Przyrody Perkuć msc, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Białystok 4. 1993 Plan ochrony Rezerwatu Przyrody Pomorze msc; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Białystok 5. 1993 Plan ochrony Rezerwatu Przyrody Tobolinka. msc; Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Białystok 6. Adamowski W., Keczyński A. 1998 Miodokwiat krzyżowy *Herminium monorchis* i jego ochrona w projektowanym rezerwacie Rospuda. *Parki Nar. Rez. Przyn.* 17,2 69-747. Batura W. 1999 Szlakami Południowej Suwalszczyzny. Jaćwież, Suwałki. 8. Buszko J. 1986-2003. Komputerowa baza danych (MS Access) "Motyle dzienne Polski" (dane z okresu 1986-2003). Instytut Ekologii i Ochrony Środowiska UMK w Toruniu. 9. Buszko J. 1997. Atlas rozmieszczenia motyli dziennych w Polsce (Lepidoptera: Papilionoidea, Hesperioidea) 1986-1995. Ofic. Wyd. Turpress, Toruń. 10. Dąbrowski J.S., Krzywicki M. 1982. Ginące i zagrożone gatunki motyli (Lepidoptera) w faunie Polski. Cz. I. *Studia Naturae*, ser. B. 31: 3-171.11. GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT 12. Głowaciński Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa. 1-352.13. Głowaciński Z., Nowacki J. 2004 Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 14. Herz L. 1980 Puszcza Augustowska. Zakład Wydawniczo - Propagandowy PTTK, Warszawa 15. IOP PAN red. 2006-2007 Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 msc, GIOŚ, Warszawa 16. Jędrzejewski W., Nowak S., Schmidt K. 2001. Inwentaryzacja wilków i rysi w nadleśnictwach i parkach narodowych Polski, 2001 r. Raport Końcowy, ZBS PAN, Białowieża, Msc. 17. Kamiński T. 2001. Praca magisterska. Wydz. Biol. Uł. Msc. 18. Karczewska M. 2001. Praca magisterska. Wydz. Biol. Uł. Msc. 19. Karczewska M., Kamiński T. 2001. Analiza naturalnej i synantropijnej flory oraz waloryzacja drzewostanu Rezerwatu Pomorze w Puszczy Augustowskiej. Pr. magisterska, Wydział Biologii Uł, mscr. 20. Karczmarz K., Sokołowski A.W. 1984. Roślinność torfowiska Bobrowe Bagno na Suwalszczyźnie. *Ann. UMCS*, sec. C. 39: 45-54.21. Karczmarz K., Sokołowski A.W. 1988. Projektowany rezerwat torfowiskowy Rospuda w Puszczy Augustowskiej. *Chrońmy Przyn. Ojcz.* 44,3: 58-65.22. Kaźmierczakowa R., Zarzycki K. (red.). 2001. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Inst. Bot. PAN, Inst. Ochr. Przyn. PAN, Kraków. 23. Kłosowski S., Tomaszewicz H. 1979 Rzadkie i interesujące rośliny z Pojezierza Suwalskiego. *Fragm. Flor. Geobot.* 25, 3: 371-375.24. Kondracki J. 1972. Polska północno-wschodnia. PWN, Warszawa. ss. 272.25. Mazur W., Sudnik-Wójcikowska B., Werblan-Jakubiec H. 1978. Flora okolic Gib (Pojezierze Sejneńskie). *Fragm. Flor. Geobot.* 24, 2: 225-257.26. Michalczyk C. 1979. Mały Borek. Urząd Wojew., Wojew. Konserw. Przyn., Suwałki. 27. Ochyra R. 1992. Czerwona lista mchów zagrożonych w Polsce. W: K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Heinrich (red.). Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2. Inst. Bot. PAN, Kraków. s. 79-85.28. Panfil J. 1985. Pojezierze Mazurskie. Ser. Przyroda Polska. Wiedza Powsz., Warszawa. ss. 185.29. Pawlikowski P. 2004. Dane niepublikowane (unpublished data). 30. Pawlikowski P., Piórkowski H., Jabłońska E. 2002-2004 mat. npbl. stowarzyszenia "Chrońmy Mokradła" dotyczące torfowisk doliny Rospudy. msc 31. Polakowski B., Wengris J. 1975 Pojezierze Suwalsko - Augustowskie. Wiedza Powszechna, Warszawa 32. Pospychała J. 1975. Roślinność i flora jeziora Kaczan. Pr. magisterska, Instytut Botaniki UW, mscr. 33. Praca zbiorowa pod red. Karola Danika. 2013. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Białymstoku 34. Rąkowski G. 2000. Transgraniczne obszary chronione na wschodnim pograniczu Polski. Zarys koncepcji. Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa. 35. Sokołowski A. W. 1969. Zespoły leśne nadleśnictwa Balinka w Puszczy Augustowskiej. *Monogr. Bot.* 28: 1-80.36. Sokołowski A. W. 1970a. Roślinność rezerwatu Kozi Rynek w Puszczy Augustowskiej. *Chrońmy Przyn. Ojcz.* 26,1: 16-23.37. Sokołowski A. W. 1970b. Zniszczenie zbiorowisk torfowiskowych w rezerwacie Mały Borek. *Chrońmy Przyn. Ojcz.* 26,3: 37.38. Sokołowski A. W. 1972b. Roślinność rezerwatu Perkuć w Puszczy Augustowskiej. *Chrońmy Przyn. Ojcz.* 28,5-6: 68-73.39. Sokołowski A. W. 1973a. Obiekty przyrodnicze wymagające ochrony na terenie województwa białostockiego. W: B. Czeczuga (red.). *Przyroda Białostoczczyzny i jej ochrona. Cz.1. Prace Białostoc. Tow. Nauk.* 19: 11-66.40. Sokołowski A. W. 1980b. Zbiorowiska leśne północno-wschodniej Polski. *Monogr. Bot.* 60: 1-205.41. Sokołowski A. W. 1988a. Miodokwiat krzyżowy *Herminium monorchis* w Puszczy Augustowskiej. *Chrońmy Przyn. Ojcz.* 44,5: 70-74.42. Sokołowski A. W. 1989(1990) Flora roślin naczyniowych rezerwatu Rospuda w Puszczy Augustowskiej. *Parki Nar. Rez. Przyn.* 9,2 33-43.43. Sokołowski A. W. 1996 Zbiorowiska roślinne projektowanego rezerwatu Rospuda w Puszczy Augustowskiej. *Ochr. Przyn.* 53 87-130.44. Sokołowski A. W., Kot. 1996. *Przyroda Województwa Suwalskiego.* 45. Sokołowski A.W., L. Bernacki, S. Kłosowski, S. Nowak - unpublished data 46. Tomaszewicz H., Kłosowski S. 1985. Roślinność wodna i szuwarowa jezior Pojezierza Sejneńskiego. *Monogr. Bot.* 67, 3: 69-141.47. V. Schenkova i inni 2011, *Habitat Preferences And Conservation Of Vertigo Geyeri*

(Gastropoda: Pulmonata) In Slovakia And Poland; Journal of Molluscan Studies (2012) 78: 105 –11148. Wołk K., Wołk E. 1984. Jezioro Kalejty - ptaki i ssaki. Urząd Wojew., Wojew. Konserw. Przyn., Suwałki. Msc. 49. Wyniki monitoringu poczwarówki Geyera *Vertigo geyeri*; Praca zlecona przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska; http://siedliska.gios.gov.pl/images/pliki_pdf/wyniki/2015-2018/dla_zwierzat/wyniki_monitoringu_zwierzat_2018_pocz Zarzycki K., Kaźmierczakowa R. (red.). 1993. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Inst. Bot. PAN, Kraków. ss. 310.51. Zarzycki K., Szeląg Z. 1992. Czerwona lista roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce. W: K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Heinrich (red.). Lista roślin zagrożonych w Polsce. PAN, Kraków. 52. A. Bohdan, K. Komosiński 2016. Nowe stanowiska chrząszczy ujętych w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej na obszarze Puszczy Augustowskiej.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL01	0.01	PL04	73.34	PL02	3.75

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Kuriańskie Bagno	+	1.6
PL02	Brzozowy Grąd	+	0.0
PL02	Jezioro Kalejty	+	0.67
PL02	Kozi Rynek	+	0.14
PL02	Perkuć	+	0.19
PL02	Jezioro Kolno	*	0.25
PL01	Wigierski Park Narodowy	*	0.01
PL02	Stara Ruda	+	0.07
PL04	Puszcza i Jeziora Augustowskie	*	60.46
PL04	Pojezierze Sejneńskie	*	5.12
PL02	Starozyn	+	0.28
PL02	Tobolinka	+	0.0
PL02	Kukle	*	0.33
PL02	Mały Borek	+	0.08
PL02	Łempis	+	0.12
PL04	Pojezierze Północnej Suwalszczyzny	*	0.0
PL04	Dolina Rospudy	*	5.17

PL04	Dolina Biebrzy	*	2.59
PL02	Glinki	+	0.0

na poziomie międzynarodowym:

Rodzaj	Nazwa obszaru	Rodzaj	Pokrycie [%]
ramsar	Wigierski Park Narodowy	*	0.01
	Biebrzański Park Narodowy	*	0.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
Adres:	Polska Dojlidy Fabryczne 23 15-554 Białystok
Adres e-mail:	biuro.bialystok@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska PLH200005 (Dz. U. Woj. Podl. 2014 poz. 137) Link: http://edziennik.bialystok.uw.gov.pl/#/legalact/2014/137/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH200005

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

